

показанитѣ по-горѣ, можемъ да представимъ слѣдующий порядъкъ. Отстъпление въ догмитѣ на вѣрата: 1) учение за исхождение на Св. Духа отъ Отца и Сина и прибавление въ символа на вѣрата лишнето слово: и Сина (*Filioque*), 2) учението за главенството на папата (ап. Петръ — князь на църквата, умрѣлъ въ Римъ, папата — наслѣдникъ на неговата власть), 3) учението за индулгенцийтѣ, т. е. освобождение на грѣшницитѣ отъ наказания за грѣхове, за свѣрхдѣлнитѣ заслуги на святитѣ, съ които като че ималъ право да се распорѣжда папата, 4) учение за чистилището (срѣдне състояние между рая и ада), 5) учение за непричастността на Богоматерь къмъ първородниятъ грѣхъ и 6) учение за непогрѣшимостта на папата въ дѣлата на вѣрата. Послѣднитѣ двѣ отстъпления били направени въ наше врѣме при папа Пия IX. Отстъпления въ обрядитѣ: 1) кръщението се извършва чрѣзъ обливание намѣсто погружение (погопяване), 2) миропомазанието се извършва само отъ епископитѣ и надъ възрастнитѣ, 3) въ причастието на проскомидията приносятъ прѣсенъ на мѣсто квасенъ хлѣбъ, и св. Дарове се даватъ на мирянитѣ подъ единъ видъ хлѣбъ, 4) постъ въ сѣбота, 5) разрѣшение на сирене и яйца въ постни дни. Въ управлението църковно: 1) безбрачие на духовенството, 2) учрѣждението на неизвѣстний въ дрѣвностъ санъ кардинали и произходящото оттукъ смѣшение на необходимитѣ стѣпени на священството, 3) запрѣщение на мирянитѣ да четатъ Библията. Въ обичаитѣ: употребление органи при богослужението, мѣста за сѣдание въ църква, открити олтари, едновременно служение мессии (литургии) на разни престоли, извършване Богослужението на Латинскій языкъ, звънчета при Богослужението за извѣстяване на най-повече важнитѣ негови мѣста, за които не разбиратъ латинскій языкъ и други такива.

§ 48.

Усиление свѣтската власть на папитѣ на западъ и нейнитѣ противници.

Отъ половина на XI вѣкъ, когато билъ раскѣсанъ сѣюза на църквата западна съ православний Истокъ, властта на папитѣ все повече и повече се възвишавала.